

השבת של רבי נחמן עברסלב

טוב להגיד ולשיר **נַחַץ נַחַץ נַחַץ עֲאוּמָן** לזכות לכל הישועות

ויהפוך ה' אלוך לך את הקללה לברכה ...

[מספר לקוטי הלכות, ראשית הגז ד', ד', י']
... כל התוכחות שהשם יתברך מוכיח את ישראל וכל הבזיונות שמבזה אותם לפעמים בדרך בזיון, הכל לטובה גדולה, כדי ללמד עליהם זכות וחסד, כדי שישובו אליו באמת.

כי לפעמים, כשישראל מקלקלין מעשיהם מאד מאד, עד שכמעט אין ניכר מעט דמעט הטוב שבהם מעוצם ריבוי הפשעים והקלקולים, רחמנא ליצלן, ואם ירצה השם יתברך ללמד עליהם זכות על ידי מעט הטוב שבהם יתעוררו המקטריגים, חס ושלוש, ויצאו כנגד זה אלפים פעמים להיפך, חס ושלוש.

אבל השם יתברך חפץ חסד הוא ואף על פי כן הוא רוצה בעמו וחפץ להטות עליהם כלפי חסד. אז בטובו וחכמתו הנפלאה הוא בעצמו מבזה את ישראל בתכלית הבזיון ואומר עליהם שכבר הם אצלו, חס ושלוש, כמו כל האומות מאחר שכבר קלקלו כל כך, ותיכף שהשם יתברך מהפך הדבר ואומר על ישראל שהם כמו האומות ממש, אזי תיכף נתראה אמתת הנקודות טובות שבהם...

... וזה בחינת ולא אבה ה' אלקיך לשמוע אל בלעם ויהפוך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה וכו'; כי בלעם רצה להסתכל על עוונות ישראל, כדי שיוכל לקללם, חס ושלוש, וכל זה היה עיקר כוונתו הרעה כשהלך לקללם, כי אף על פי שידע שהוא ביד השם יתברך כחומר ביד היוצר, כמו שאמר כמה פעמים **לא אוכל לעשות קטנה או גדולה מבלי את אשר ישים ה' בפי וכו'**, והוא היה רואה ומבין בעצמו שאין רצון השם יתברך לקללם, ואף על פי כן הלך, כי כוונתו הרעה היתה שעל ידי שיעורר עוונות ישראל, יהיה כביכול השם יתברך מוכרח להסכים עמו לקללם, חס ושלוש, כי השם יתברך אוהב משפט כידוע.

וזה שכתוב **וישת אל המדבר פניו** כתרגומו וכמו שפירש רש"י שהסתכל על חטא העגל, וסבר שלגודל עוצם החטא שוב אי אפשר לגלות ולעורר הטוב והזכות שבישראל. אבל **איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת** עד היכן עד היכן מגיעין רחמיו העצומים על ישראל, וברחמיו הנפלאים הפך הקללה דייקא לברכה.

כי דייקא על ידי עוצם שנאתו שרצה לעקור את ישראל לגמרי, חס ושלוש, על

די יגודל הקיטרוג שרצה לעורר עליהם, על ידי זה דייקא נתהפך לברכה.

כי הוא רצה שהאומות שהם בלק והמואבים יתגברו על ישראל כי בשביל זה קראו בלק ורצה לקטרג עליהם כדי לגרש ישראל מפניהם; אבל תיכף נראה טפשותו וסכלותו הגדולה, כי תיכף שרצה להכניע את ישראל, חס ושלוש, כנגד המואבים מחמת עוונותיהם, תיכף נתראה ונתגלה גודל ריבוי המעלות טובות שיש עדיין לישראל כנגד המואבים וכנגד כל האומות וכנ"ל.

ואזי הפך ה' הקללה לברכה, כמו שכתוב **ויהפוך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה** וכו' - ויהפוך דייקא - כי דייקא על ידי הקללה שרצה לקללם שישראל יתגרשו חס ושלוש מפני שאר האומות, תיכף נתראה ונתגלה הטוב שבישראל כנגד

האומות כנ"ל, ואז נתעורר זכות גדול על ישראל, על ידי שראו הכל שכנגד האומות, הם צדיקים גדולים, ועל כן על ידי זה דייקא נתהפך לברכה, וכנ"ל.

סיפור

[השמעות]
פעם אחת היתה מדינה, שהנימוס היה שכל שלוש שנים היו לוקחים מלך אחר, בזה האופן: היו יוצאים לשדה, והראשון שפגעו בו היו ממליכים אותו, אפילו סומא וחיגר.

פעם אחת יצאו, ופגעו ראשון בבעטליר [קבצן] אחד שהיה שיכור, ותכף לקחו אותו בכבוד והביאו אותו לפלטיין המלך, והפשיטו את מלבושיו והלבישו אותו בגדי מלכות והכתירוהו בכתר מלכות, והיה שיכור ולא ידע כלום, ויישן. וכשנעור משנתו, וראה שהוא בפלטיין של המלך ומלוש בגדי מלכות והמשוררים

מזמרים, התפלא מאד אם זה חלום; הלוא הוא זוכר שהיה מוטל באשפה. והיכה באצבעו, שייכיר אם זה חלום או לא, וראה שאין זה חלום. על כן חשב שהוא באמת מלך, ורק שהוא בעטליר היה חלום.

אבל הוא זכר, שהוא התקוטט עם בעטליר אחר ונעשתה לו חבורה; ראה שעכשיו יש החבורה, וראה ששניהם אינו חלום, ונתבלבל מזה. ובא על המצאה חדשה, שילך לבית האחר שיש שם ספרים ויראה אם מבין בספרים - זה סימן שהמלך הוא אמת והבעטליר הוא חלום, ואם לא - אינו יודע מה הוא. ולקח הספרים, ולא הבין הכתוב בהם. ונתיישב בדעתו ואמר: אמת הוא שאני מלך, ומה שאינני מבין - מפני שהכל אינם מבינים, והספרים אינם אלא רק לתכשיט.

וסיים רבינו ז"ל: **כך הוא בהמפורסמים של שקר, שרואים שעושים להם כבוד כזה ואינם מבינים מפני מה, ומתבלבלים בדעתם אם באמת הם מפורסמים או זה חלום; ואם אמת הוא כך, מדוע אינם משיגים שום דבר? ומתיישבים בדוחק, שבאמת הם צדיקים, ומה שאינם משיגים - מפני ששום צדיק אינו משיג ויודע. ובה פוגמים באמונת חכמים.**

צדיק

[מספר אוצר היראה - צדיק - קכ"ט]

עיקר אריכת הגלות הוא, מחמת זה שאי אפשר לעורר בני אדם משנתם ולהחזירם להשם יתברך בשלימות, עד שיתעוררו תחילה הם מעצמן, כי צריך אתערותא דלתתא כידוע.

ומחמת שאין אנו מתעוררים כראוי כלל, על ידי זה אי אפשר להצדיקים לעורר אותנו בעצמם. ובשביל זה יקר מאד הנסיעה לצדיקים, ובלבד שיוכוון רק בשביל בקשת האמת, לא בשביל כבוד ופניה אחרת כמצוי עכשיו בעוונותינו הרבים. רק בשביל האמת, כדי שיתעורר משנתו העצומה וישוב להשם יתברך.

ואזי זו הנסיעה וההשתדלות בשביל ההתקרבות להצדיק, זה בעצמו בחינת אתערותא דלתתא, ועל ידי זה השם יתברך מרחם עליו ומקרבו לצדיקי אמת כאלו, שיש להם כח לעורר מהשנה, אפילו אותם שנפלו מכל השבעים פנים לתורה, אף על פי כן הם מעוררים אותם על ידי ספורי מעשיות של שנים קדמוניות.

אומן, אומן ... ראש השנה! אצל הראש בני ישראל

... בערב ראש השנה האחרון באומן, עמדנו לפניו. אז שאל על איש אחד מנמירוב, שלא בא על ראש השנה. והתחיל הרב רבי נפתלי לתרצו, ולא קיבל הדברים. והקפיד עליו מאד. ואמר שעליו יש רחמנות גדול. כי רצה באמת, להיות כאן על ראש השנה. אך נמנע, מחמת כמה מניעות וכו', אחר כך ענה ואמר, בקול חזק מעומק הלב: **מה אומר לכם? אין דבר גדול מזה!** היינו מלהיות אצלו על ראש השנה. ואמר בזה הלשון, בקול זיע סגיא: וויא אזוי זאל איך אייך זאגין. קיין גרעסערס דער פון איז ניט פאר אַנין.

מריבוי דבריו הקדושים אז בזה, ומתנועותיו הנוראות אז למדנו, שרצונו חזק, להיות אצלו באומן על ראש השנה תמיד, לאחר הסתלקותו, ושאיין דבר גדול מזה. העיקר שכל היהדות תלוי בזה. לדרוש ולבקש ולחפש אחר הרבי האמתי וחבר אמתי, שיורהו וילמדוהו דרכים ועצות אמיתיות, עצות עמוקות, איך להתקרב לה' יתברך בכל מקום ובכל עת.

[מספר אָבִי הנחל - מכתב לש.ד. שזר - מכתב ל"ג]

עצות

(מספר לקוטי עצות - ממון ופרנסה - ב"ה-כ"ד)

- על ידי תאוות אכילה בא דלות ובזיונות ובושה.
- על ידי שפוגמין בתפלין, בא דלות ובושה, וכן על ידי שפוגם באמת בא עניות ובושה, כי עיקר עשירות הוא מאמת.

תפילה

(מספר לקוטי תפילות א', תפילה מ"ז)

מלא רחמים חונן דלים, רב חסד ומרבה להטיב, תן לי במתנת חנינם ונדבת חסד, מידת אמת, ויקים מקרא שכתוב: **תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם**. ועל ידי זה נזכה להתפלל בארץ ישראל בארץ החיים.

ונזכה להמשיך השפע והברכה משם, שפע טובה וברכה ורחמים וחיים ושלוש ופרנסה טובה וכל טוב מאתך, עלינו ועל כל עמך בית ישראל. ותזמין לנו פרנסתנו ברווח מאתך קודם שנצטרך להם, בהיתר ובנחת ובכבוד, ואל תצריכנו לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלוואתם...

עלים לתרופה

(מספר עלים לתרופה - מכתב רכ"ד)

... שלום לאהובי בני חביבי הרבני יצחק נרו יאיר.

מכתבו קבלתי עתה, תהילה לאל, בשבת העבר היה פה רבי ישראל מליפויץ ועוד היו שלשה או ארבעה אורחים. ותהילה לאל, דברנו דברי אמת מעניין התורה כי תצא, מענין כסדר ושלא כסדר.

ובודאי נצרך לך דבורים אלו גם כן, כי כל מה שעובר עליך - מה שהוא נגד רצונך - הכל הוא מבחינת שלא כסדר. והדרך לתשובה שנעשה באלול, הוא תיקון לזה.

ועיקר הדרך הוא, לידע ולהאמין שהשם יתברך בכל מקום ובכל דרגא, אפילו בעשר כתרין דמסאבותא, בחינת **אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך**, כמבואר שם היטב בהתורה הנ"ל בלקוטי תנינא בסופו עין שם.

והעקר, לבטל עצמו בבחינת מ"ה: מה אנו מה חיינו מה כחנו וכו'? ותהילה לאל, חידשנו בזה כמה דבורים אמתיים, השם יתברך יזכנו לכתבם, ומאהבתך ותשוקתך כתבתי לך ממה שדברנו, אולי תוציא רמזי עצות גם מזה. כי כל דבריו זכרונו לברכה עמוקים מני ים ומלאים עצות לכל אדם, בכל דרגא ודרגא, בכל עת ועת. רק חזק ואמץ ...

על פי יצחק

העולמות לה' יתברך, כי הוא כלול מכל העולמות, כי נשמתו מן העליונים וגופו מן התחתונים, ועל ידי התקשרות נפשו בגופו הוא יכול לקשר כל העולמות, לקרובם לה' יתברך; וכשנסתלק ונפשו עולה למעלה וגופו נשאר למטה בתוך הארץ, זה בחינת קלקול השלום שהיה בין נשמתו וגופו בחיים חיותו, **כי התחברות הנשמה והגוף זה בחינת שלום**, כי עיקר השלום הוא בין שני הפכים והנשמה והגוף (והגוף

והנשמה) הם שני הפכים, וכשהם מקושרים יחד בחיים חיותם, זה בחינת **שלום**, וכשנסתלק הנשמה מהגוף, זה בחינת קלקול השלום.

חיי מוהר"ן

(מספר חיי מוהר"ן - מעלת המתקדמים אליו. של"א)

דברי המעתיק: אמר על דבר המנין מיוחד שהיה להם, לאנשי שלומנו, בנעמרוב, להתפלל שם ביחד, ואחר כך נתבטל, אמר: **מי יודע מה היה אם היה מתקיים דבר המנין שלכם, המנין שלכם היה בוקע רקיעים**.

גם פעם אחת, היה רבי נפתלי זכרונו לברכה מנגן איזה מזמור בבית המדרש בלילה, עם עוד אנשים מאנשי שלומנו, ורבנו זכרונו לברכה שכב כבר על מטתו, וקם רבנו זכרונו לברכה ממטתו, ונכנס אליהם לשמוע את נגינתם. ואחר כך, אמר להם: **תדעו שהנגינה שלכם היתה בוקעת רקיעים וכו', ותוכלו לשער עצמכם אשר כבר שכבתי על מטתי, והנגינה שלכם משכה אותי ממטתי לכנס אליכם וכו'.**

ארץ ישראל

(מספר אוצר היראה - ארץ ישראל - ל"ב)

עפר ארץ ישראל הוא אדמת קודש, ויש לה כח המושך למושך האדם אל הקדושה. כי יש עפר טמא, בחינת עפר חוץ לארץ, שהוא בחינת כח המושך דסטרא אחרא, שבאמת הוא כח המכריח ומדמה עצמו לכח המושך.

כי בזה העולם הכל נתערב ונתבטל, ויש מונעים שמרחיקין מן האמת בדבוריהם ומעשיהם, שהם עיקר בחינת כח המכריח, ומתפכין הדבר כאילו הם כח המושך, כי רוצים להמשיך לעצתם הרעה, וזה בחינת עפר דסטרא אחרא; אבל העיקר הוא עפר אדמת קודש שהוא עפר ארץ ישראל, ששם הבית המקדש ונקודת קדשי קדשים, שמשם עיקר כח המושך דקדושה.

ועל כן, נברא האדם עפר מן האדמה, ואמרו רבותינו ז"ל: מן עפר המזבח שנאמר בו **מזבח אדמה**, כדי שיתגבר בו כח המושך דקדושה, שיהיה נמשך לשרשו האמתי דקדושה.

מכתב

(מספר אָבִי הנחל ב' - מכתב רכ"ה)

צריך לשמור בשר הגוף, שלא לקלקלו, שלא לקלקל צלם דמות האדם שכולל מכל העולמות, ויש לו בכח בכל אבר ואבר מראשו ועד רגליו ובכל חלק מבשר גופו, להמשיך העולם לה' יתברך; כי כל חלק מחלקי גופו מיוחד כנגד חלק מחלקי עולם וכנגד כמה נפשות.

כי אין שום שעה באדם וכן אין בו שום גיד ושום חתיכה מחלקי בשרו ועורו שאין תלויין בו כמה וכמה נפשות ועולמות; ועל כן, צריך לשמור שלא לקלקל תבנית גופו, שעל ידי זה יכולין להחזיר כל העולם לה' יתברך כפי מה שזוכה להאיר האמת, ביאורי התורה בגופו וכו'.

כל אחד מישראל יש לו כח להחזיר כל העולם בתשובה, ולקשר ולהעלות כל